

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2586/2024
06.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5195/23 од 07.03.2024. године, у седници одржаној 06.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5195/23 од 07.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1924/16 од 25.10.2018. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени АД Железнице Србије Београд и АД Инфраструктура железнице Београд да тужиоцу солидарно исплате на име разлике између испаћене и припадајуће накнаде зараде за рад у сменама за период од јануара 2014. године закључно са јуном 2014. године појединачно опредељене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка од 79.020,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 409/2019 од 01.03.2019. године одбијене су жалбе тужених и потврђена Пресуда Првог основног суда у Београду П1 1924/16 од 25.10.2018. године

Одлуком Уставног суда Уж 4271/2019 од 22.09.2023. године поништена је пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 409/2019 од 01.03.2019. године и одређено да исти суд донесе нови одлуку о жалби подносиоца уставне жалбе АД „Инфраструктура железнице Србије“ изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 1924/16 од 25.10.2018. године.

Пресудом Апелациони суд у Београду Гж1 5195/23 од 07.03.2024. године, донетом након одлуке Уставног суда, поново је одлучено о жалби АД „Инфраструктура железнице Србије“, тако што је ставом првим изреке преиначена првостепена пресуду у делу става првог изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени АД „Инфраструктура железнице Србије“ да солидарно са туженим АД „Железнице Србије“ исплати тужиоцу на име разлике између исплаћене и припадајуће накнаде зараде за рад у сменама за период од јануара 2014. године закључно са јуном 2014. године појединачно опредељене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде у преосталом делу и одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени АД „Инфраструктура железнице Србије“ да тужиоцу солидарно са туженим АД „Железнице Србије“ накнади трошкове парничног поступка од 79.020,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог АД „Инфраструктура железнице Србије“ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код АД „Железнице Србије“ по основу закључених уговора о раду и обављао послове Према налазу и мишљењу судског вештака за економско финансијску област од 27.11.2017. године АД „Железнице Србије“ је за спорни период од 01.01.2014. године до 30.06.2014. године тужиоцу обрачунао и исплатио увећану зараду за сменски рад у висини од 4 % од основне зараде у складу са Колективним уговором па је мање обрачуната и исплаћена накнада тужиоцу за сменски рад у том периоду износи 25.848,40 динара. Одлуком Владе о оснивању Акционарског друштва за железнички превоз путника од 02.07.2015. године основано је АД Инфраструктура железнице Србије као друштво стицалац дела имовине Железнице Србије а.д. Београд, које је закључењем Анекса уговора о раду број ... преузело тужиоца као запосленог код АД „Железнице Србије“.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог „Инфраструктура Железнице Србије“ АД Београд да солидарно са туженим АД „Железнице Србије“ Београд исплати тужиоцу пропадајуће износе на име сменског рада са законском затезном каматом од доспелости до исплате за период од јануара 2014. године закључно са јуном 2014. године, уз оцену да су тужени солидарно одговорни за исплату наведених накнада тужиоцу.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени „Инфраструктура Железнице Србије“ АД Београд да солидарно са туженим АД „Железнице Србије“ Београд за период од јануара 2014. године закључно са јуном 2014. године тужиоцу исплати пропадајуће износе на име сменског рада са законском затезном каматом од доспелости до исплате, јер на туженог новоосновано привредно друштво, није прешла обавеза исплате предметних новчаних потраживања тужиоца за период пре његовог оснивања.

По оцени Врховног суда, правилна је одлука другостепеног суда у погледу непостојања солидарне одговорности туженог – друштва стицаоца у односу на новчано потраживање настало пре његовог оснивања.

Тужено друштво стицалац основано је Одлуком Владе Републике Србије од 02.07.2015. године („Службени гласник Републике Србије“ број 60/15) у поступку спровођења статусне промене туженог Железнице Србије“ АД. Реч је о статусној промени из члана 489. став 1. тачка 1. и став 2. Закона о привредним друштвима (издвајање уз оснивање) у којој се једно друштво (друштво преносилац) дели тако што преноси део своје имовине и обавеза на једно или више новооснованих друштава (друштво стицаоци), а по спроведеној статусној промени само наставља да постоји. У случају такве статусне промене, за пренос обавеза на друштво стицаоца релевантан је искључиво уговор о статусној промени, односно план поделе. На друштво стицаоца прелазе само оне обавезе друштва преносиоца за које је одређено наведеним актима. Поред тога, одредбом члана 505. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима прописано је да друштво стицалац солидарно одговара са друштвом преносиоцем за обавезе које су по наведеним статусним документима остале на страни друштва преносиоца, али само до износа разлике вредности имовине друштва преносиоца која му је пренета и обавеза друштва преносиоца које је преузео, осим ако је са одређеним повериоцима другачије уговорено.

У конкретном случају, означена статусна промена друштва преносиоца спроведена је по поступку прописаном Законом о привредним друштвима. Решењем Владе Републике Србије од 02.07.2015. године дата је сагласност тог привредног друштва од 11.05.2015. године, којом је одобрен нацрт Плана поделе, који је 31.03.2015. године усвојио Одбор директора тог привредног друштва (објављен на интернет страници Агенције за привредне регистре, у складу са чланом 495. став 1. Закона о привредним друштвима). Планом поделе, као саставним делом Одлуке о статусној промени од 11.05.2015. године, означене су номиналне вредности имовине и обавеза које се статусном променом преносе на друштва стицаоце, и то су једнаке вредности. План не садржи опис преузетих обавеза ни начин на који ће се њихов пренос и реализација извршити, већ само констатацију да се на тужено друштво стицаоца преносе обавезе које се односе на имовину и обављање делатности железничког превоза путника, без јасног одређења да ли у те обавезе спадају и новчана потраживања запослених које је тај тужени преузео од друштва преносиоца. У плану је предвиђено да ће о томе бити закључен посебан уговор, али не и форма у којој ће се такав уговор закључити.

Између друштва преносиоца и друштва стицалаца, између осталог и туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД, закључен је 24.06.2016. године Протокол којим су његови потписници прихватили Информацију о спроведеном поступку статусне промене друштва преносиоца и отварању почетних стања у пословним књигама новоформираних друштва. Означеним Протоколом су у биланс туженог друштва преносиоца, поред осталог, пренета „резервисања“ за судске спорове, односно спорове који су у току. Наведени Протокол, по оцени ревизијског суда, има значај уговора предвиђеног у одељку V Плана поделе туженог друштва преносиоца, тако да је спорно новчано потраживање настало пре његове статусне промене остало обавеза тог туженог, а солидарна обавеза туженог друштва стицалоца не постоји у смислу члана 505. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима јер нема разлике у вредности имовине која му је пренета и обавеза које је преузео.

Околност да је тужено друштво стицалац преузело тужиоца и са њим закључило Анекс уговора о раду не значи да је на тај начин преузело и све обавезе тужиоцевог ранијег послодавца - друштва преносиоца по основу радног односа насталог пре статусне промене. Закључење Анекса уговора о раду представља реализацију законске обавезе да се тужилац задржи у радном односу, у складу са члановима 147-151 Закона о раду. Међутим, тим законским одредбама није изричито прописано да се на тај начин преузимају и обавезе послодавца претходника према запосленом из њиховог радног односа.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**